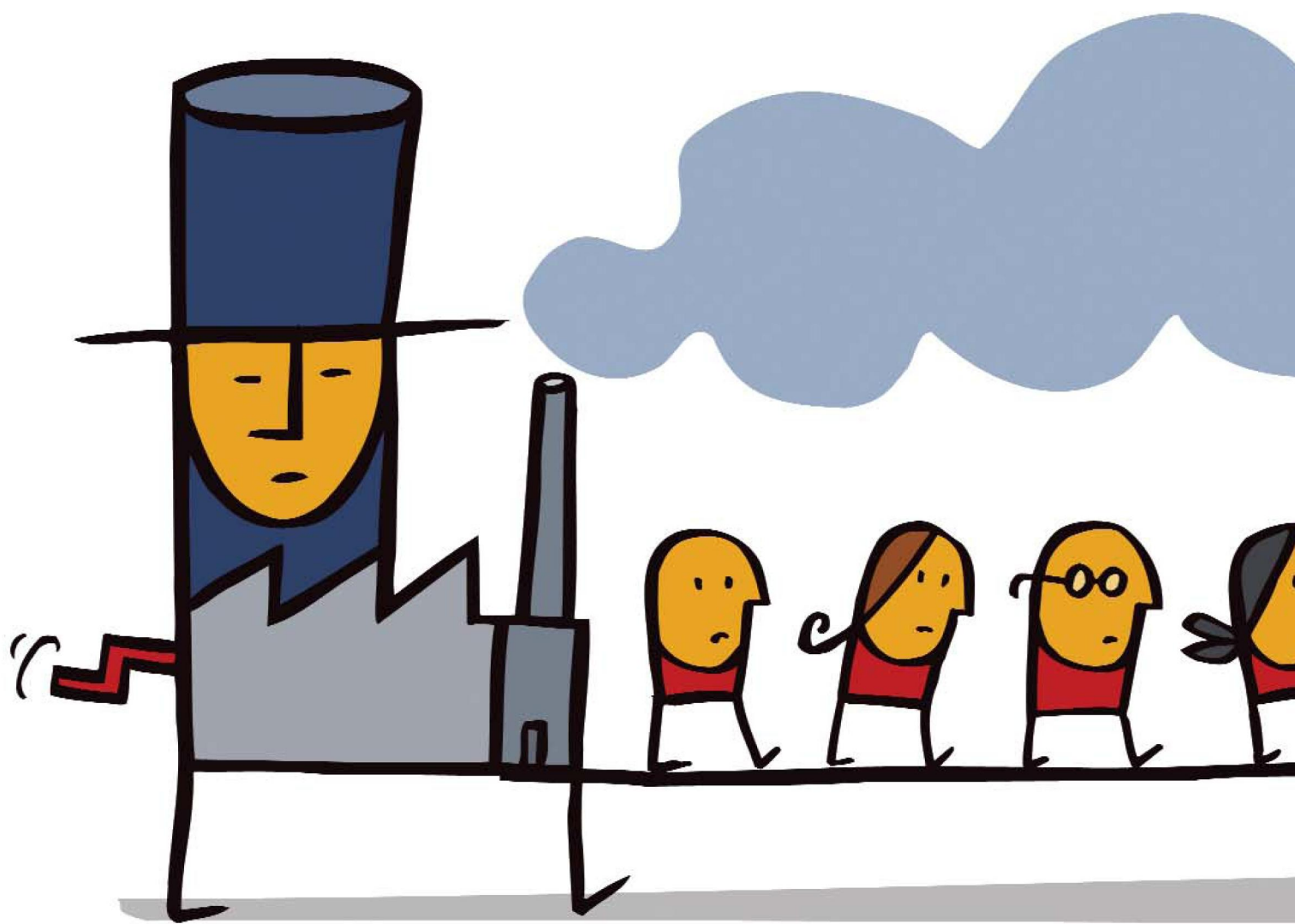

ANÀLISI CRÍTICA DE LA LOMQE

María Ángeles
Llorente

STEPV.
Federación d'MRPs

Estem davant de la nova versió de l'avantprojecte de Llei Orgànica per a la Millora de la Qualitat Educativa que el ministre Wert ha manat redactar als seus assessors, perquè quede palés que ell també vol fer la seua aportació a la dinàmica de mentides i fal·làcies que últimament es difonen pertot arreu.

1 EXPOSICIÓ DE MOTIUS

“EN CERCA DE TALENTS PERDUTS”

Seguint estrictament les consignes neoliberals imposades per organismes supranacionals com el Banc Mundial, l'FMI, l'OMC i la UE, es tracta de degradar l'educació pública universal, gratuïta i de qualitat per a tota la ciutadania, i afavorir la proliferació de concerts i centres privats que garantisquen font de negoci per als qui més tenen. Obrir l'educació al mercat, igual que estan fent amb la sanitat, és l'objectiu fonamental que orquestran amb precisió des de fa més d'una dècada.

És aquest un avantprojecte que no parteix d'una anàlisi rigorosa i comparada per la comunitat educativa sobre les deficiències i potencialitats del nostre sistema d'educació pública. En aquest país, ja fa temps que assistim a un procés de simplificació de les anàlisis i falsejament dels elements que condicionen determinades situacions. Es

presenten com a veritats anàlisis parcials i poc profundes de la realitat escolar, es qüestionen lleis anteriors basant-se en pressupostos completament falsos, s'utilitza un vocabulari especialitzat desconeixent-ne, i fins i tot pervertint-ne, el significat i es llancen atacs contra col·lectius sencers sense haver aprofundit en els seus plantejaments ni experiència al llarg dels anys. I el que és encara més greu, el debat educatiu se segresta als professionals de l'ensenyament, l'alumnat, les famílies i la societat en general, que són els directament implicats aquesta. Diguem alt i clar que per a avaluar el sistema educatiu no n'hi ha prou de valorar l'alumnat d'una forma totalment parcial, esbiaixada i ni ètica, ni moralment vàlida, sinó que són necessaris altres instruments de mesura que relacionen els resultats amb els mitjans emprats, però sobretot amb els fins que perseguim.

Plantejar, com es llig en l'avantprojecte, que “l'educació és el motor que promou la competitivitat de l'economia i el nivell de prosperitat d'un país...” (i

que)... “el nivell educatiu determina la capacitat de competir amb èxit en l'arena internacional, suposa optar per una concepció educativa reduccionista, de caràcter merament economicista, demagògica i obsoleta. Arrere queda l'ideal educatiu de la formació integral de la persona per a la seua emancipació, per a la seua socialització i per a intervindre críticament en la societat que li ha tocat viure. Anteposar la competitivitat a la col·laboració en el símil taurí de l'arena internacional, sona a vell i a caspós, a localista i curt de mirades en una societat que es defineix com a planetària i global.

Una llei redactada en masculí, que diu, entre altres “perles: “Tots els alumnes tenen un somni, totes les persones joves tenen talent”. “Les persones i els seus talents són el més valuós que tenim com a país”. Fins volent ser poètic li ix la vena mercantil, com acaba aclarint quan diu: “La lògica de la reforma es basa en l'evolució cap a un sistema capaç de canalitzar els estudiants cap a les trajectòries més adequades a les seues capacitats... i es convertisquen en rutes que faciliten la seua ocupabilitat i l'esperit emprenedor.” Quin eufemisme tan tortuós per a seleccionar els més desfavorits des d'edats primerenques i expulsar-los del sistema com més prompte millor; això sí, ara per via legal, per a tindre mà d'obra barata, que no proteste i a més siga submissa. El pensament és perillós germà...

Ocupabilitat!, quina ironia aquesta paraula en boca d'un govern que ha aprovat una reforma laboral que ha enviat a la desocupació milions de persones. Falòrnies i mentides sense fi, com constata el fet que persones joves, molt ben formades, ha d'anar-se'n d'aquest país perquè no hi ha feina per a ells i elles. I és que és evident que el mercat de la formació no soluciona la precarietat laboral. Per molta formació que tinga una persona, si no hi ha treball, no pot treballar.

En la seua lògica economicista i mercantil, tot està pensat i per això diuen; “Les habilitats cognitives... no són suficients, és necessari, des d'edats primerenques, adquirir competències transversals i actituds clau com la confiança individual, l'entusiasme, la constància i la capacitat de canvi”. Ací volien arribar! Així els xiquets i xiquetes des de la més tendra infància podran adaptar-se millor quan els pares es vegien obligats a anar-se'n al Canadà i d'allí a la Xina o a on siga que el neoliberalisme global decidisca, en funció de les deslocalitzacions de capitals i d'empreses que garantisquen a les grans multinacionals els majors beneficis possibles. Un nou pas avant, tal vegada definitiu, en el camí que recorre el capitalisme salvatge que busca deslocalitzar persones, pensaments, actituds i valors,

HI HAURÀ CLASSES DE PANOLIS I HI HAURÀ CLASSES DE LLESTOS I LLESTES; DOCENTS QUE PREPAREN BÉ, I QUE COBRARAN MÉS, I ELS DOCENTS QUE PREPAREN PITJOR, COBRARAN MENYS

que trenca el moviment obrer, el moviment sindical, que intenta deslligar els éssers humans de les seues ciutats, dels seus amics, privar-los d'identitat col·lectiva, que tracta d'impedir el pensament compartit, que desprestigia la política per a assegurar-se el màxim control mitjançant la submissió que provoca la incertesa i la por.

Llei de millora de la qualitat, en diuen. En primer lloc, s'atreveixen a dir que el sistema educatiu públic és de mala qualitat, basant-se en estàndards internacionals que no tenen en compte la situació de partida de cada país, ni els progressos o retrocessos que s'hagen pogut produir i molt menys les característiques particulars de cada centre i en absolut les peculiaritats de cada alumne. Qualitat que mai es refereixen al sistema en conjunt, a tot el procés educatiu, sinó que se centren en resultats uniformes d'unes proves pensades, se suposa, per a “l'uropeu mitjà”. Qualitat entesa com a producte final, identificant els estudiants amb unitats destinades al mercat de treball. No obstant això, investigacions contundents i la pràctica diària demostren que en els sistemes educatius hi ha una desconexió profunda entre el que es pretén (que en molts casos no es defineix) el que es fa (incontrolable, amb caràcter general, a pesar de la uniformitat dels llibres de text) i el que s'aconsegueix (tothom sap que és impossible comprovar el que cada persona aprèn en una situació d'aprenentatge concreta i molt més difícil globalment), fet que impossibilita un mesurament d'aquestes característiques i la fal·làcia d'intentar-ho. Normalment el que fa la dreta més conservadora és utilitzar aquestes imprecisions per a defensar les seues polítiques regressives i socialment injustes com “l'elecció de centre”, “tornar al que és bàsic”, “la pedagogia clerical de l'esforç”, “itineraris segregadors” etc., com podem observar en la lectura de l'avantprojecte.

Aquesta és la cinquena reforma educativa dels últims temps. Reforma que pretén, segons es diu, combatre el fracàs escolar i evitar l'abandó primerenc. Objectius irrealitzables amb l'actual política de retallades en educació i amb una política econòmica totalment errònia que està enviant a la desocupació milions de persones i el país a la ruïna. L'experiència i les dades empíriques demostren que com més injustícia social, com més desigualtat, més taxa d'abandó i més fracàs". Recordem que des de l'arribada del PP al govern de l'Estat espanyol, s'han retallat 5.212 milions d'euros en Educació i que la previsió és que en 2015, la despesa pública educativa, se situï entorn del 3,9%, cosa que ens situaria a la cua de l'OCDE i de la UE (retrocés als anys itanta).

2. CLASSIFICACIÓ, SEGREGACIÓ, EXCLUSIÓ, CURSA D'OBSTACLES REVALIDES I ITINERARIS

"TU VALS, TU NO VALS"

"Rebutgem un avantprojecte de Llei Orgànica per a la Millora de la Qualitat Educativa que entén l'avaluació institucional i educativa no com a mitjà de detecció de problemes amb la finalitat de resoldre'ls, sinó com a manera de legitimar l'exclusió i la classificació, que fa recaure en l'alumne fracassat l'origen i els conseqüències del seu fracàs". (Junta de centre de la Facultat de Magisteri de la Universitat de València.)

És clar, el govern del PP considera que els i les docents no tenen preparació suficient per a examinar el seu alumnat. Avaluat és una altra cosa: suposa conèixer l'alumnat, el seu nivell de partida, el procés d'ensenyament-aprenentatge i els avanços produïts. Ara bé, com queda palès en l'avantprojecte, no pretenen avaluar el sistema, tan sols examinar l'alumnat. Per a millorar el sistema cal examinar l'alumnat una vegada i una altra i amb proves estandaritzades iguals per a tots i totes. I què passa amb la diversitat i amb els diferents graus de maduració, ritme i estils d'aprenentatge de l'alumnat? I què passa amb la desigualtat derivada de situacions de pobresa, marginació i exclusió? Cal examinar l'alumnat sense parar, així es consolidarà més el missatge "cal estudiar per a preparar l'examen no per a aprendre". Se l'examinarà sense parar i, a més, ho farà gent que no el coneix i, així, per art d'encantament, millorarà la qualitat. Classes de panolis; classes de llestos i llestes; docents que preparen bé, cobraran més, els que preparen pitjor, cobraran menys; les acadèmies faran negoci; l'alumnat d'NEE al carrer; els més desfavorits a itineraris sense titulació... Una autèntica vergonya que cap docent amb dignitat hauria de consentir.

Una llei que preveu quatre revàlides, en acabar 3r de primària l'examen els seus professors i consta en l'expedient. En acabar 6é l'examen especialistes externs, sense cap vinculació afectiva, ni emocional, com si de màquines es tractara. En finalitzar 4t de l'ESO, per a l'obtenció del graduat en ESO, una altra vegada "especialistes" externs, els seus professors i professores no ofereixen la

suficient fiabilitat. El que no aprova se'n va sense titular, amb la consegüent invalidació del treball de quatre anys. En finalitzar batxillerat ocorre el mateix. Com diu el professor Fernández Enguita, a partir de secundària, aquests exàmens seran un castic per a qui no els aprobe, no buscant lluitar contra el fracàs, sinó certificar-lo, servint-se'n per a legitimar un sistema que segrega l'alumnat i produeix i reproduïx les desigualtats socials.

Revàlides que no busquen, sinó, obrir l'educació pública a empreses i consorcis d'avaluació privats, fet que augmenta les despeses educatives en apartats que no redunden gens en la formació de l'alumnat i que suposen una menysvaloració i una desconfiança sense límits envers el professorat. Proves de què encarregarà l'Estat, però que hauran de pagar les comunitats autònomes.

Per a coronar el sistema, se suprimeix la selectivitat, però es permet que cada universitat realitzi prova d'accés. Ja sabem que l'alumnat que no aprova l'accés a la universitat pública, pot anar a una de privada sempre que la seua família tinga un bon nivell de renda.

Es tracta en definitiva d'un sistema que no busca generar gust ni passió per a aprendre, ni tampoc aprendre a aprendre, sinó que es basa en la pressió d'uns exàmens preparats amb una finalitat merament economicista, d'adequació a les misèries del món laboral i, per consegüent, reduccionistes i de curt recorregut intel·lectual.

Els itineraris que planteja aquesta reforma pretenen, sota l'excusa dels diferents talents, classificar com més prompte millor l'alumnat, per a seleccionar els que millor s'adaptaran al sistema i separar els que presenten qualsevol tipus de resistència o dificultat. Amb açò no pretenen, com volen fer-nos creure, reduir l'abandó o combatre el fracàs, sinó al contrari. El que busquen és donar via legal a l'exclusió d'una formació comuna i de qualitat per a tot l'alumnat, eliminant així els costos que els programes d'atenció a la diversitat i de reforç amb regrés al sistema comú pogueren generar. Tots els estudis internacionals demostren que, com més segregació a edats primerenques, molt pitjor és el resultat educatiu del conjunt de l'alumnat.

La llei proposa una segregació per tres vies:

La primera són els anomenats programes de millora de l'aprenentatge i el rendiment en 2n i 3r d'ESO. Una vegada més la perversió del llenguatge ens deixa atònits: xiquets de 13 i 14 anys amb dificultats —no es diu de quin tipus— s'agruparan per cursar un currículum devaluat. Ni tan sols serà necessari que cursen el primer cicle. Això suposa que els itineraris s'inicien

en 1r d'ESO. Totes les persones que treballem en educació sabem que qualsevol xiquet o xiqueta amb dificultats aprén més en grups heterogenis en què no es concentren les problemàtiques. El coneixement pedagògic més elemental dicta que tots i totes aprenem dels altres i amb els altres. En un context de dificultats concentrades no hi ha millora possible. De fet, per a integrar el nombre de persones amb dificultats ha de ser reduït i mai més del 25% del grup, i això ja és massa. I per cert, integrar és molt més difícil si s'augmenten les ràtios. No hi ha docents que vulguen fer-se càrrec dels grups conflictius, si a més són nombrosos. I el que és més greu, l'avantprojecte indica que aquests programes aniran dirigits a alumnes i alumnes amb problemes rellevants d'aprenentatge no imputables a falta d'estudi o esforç. Com si fóra possible deslligar una cosa de l'altra, com si el rendiment no estiguera condicionat per problemes afectius, familiars, relacionals, etc., i constituïra una situació de cercle viciós en què els suspensos porten al retard, aquest a la dificultat, aquestes a la desmotivació (falta d'esforç) i, així, successivament.

Aquests programes no milloren ni l'aprenentatge, ni el rendiment, són pegats que en aquest cas ni tan sols permetran aconseguir el títol. Quin alumne o alumna d'aquests programes amb un currículum devaluat superarà la prova externa de 4t d'ESO? Cap ni un.

La segona, se substitueixen els PCPI (als 16 anys mesura excepcional per a titular en ESO), per un nou cicle de formació professional bàsica, als quinze anys, (des de 2n d'ESO) via ampla, que no permet titular, ni dona accés directe a la formació professional de grau mitjà. En el primer redactat de l'avantprojecte, quedava clara la finalitat exclouent i segregadora d'aquesta mesura destinada a aquell alumnat "en situació econòmica desfavorable" equiparant pobresa amb poca capacitat per a l'estudi. El títol "professional bàsic" aspira a ser un maquillador perfecte de les dades de "fracàs i abandó".

La tercera, establint dues vies en 4t d'ESO. A partir de 3r l'alumnat tria entre dos itineraris, el d'FP o el de batxillerat, la qual cosa torna a convertir l'FP en una via de segona categoria per a derivar l'alumnat amb més dificultats, menys talent en el seu llenguatge tan subtil. 4t d'ESO ja no es considera dins del tram obligatori, sinó postobligatori i al final la prova per a titular no és la mateixa, raó per la qual no es pot passar d'una via a l'altra.

Una reforma que atempta contra la igualtat d'oportunitats, per a aconseguir polaritzar més la societat i produir majors nivells de desigualtat i d'injustícia social: més possibilitats i millor formació per als que més diners tenen.

3. UN CURRÍCULUM RECENTRALITZAT AL SERVEI DEL MERCAT LABORAL

"OBJECTIU: ESPANYOLITZAR"

El Sr. Wert vol espanyolitzar-nos a tots i totes. Nacionalisme espanyol a la vella usança. Una vegada més mentint —recordem allò dels 19 sistemes educatius—, creant conflictes lingüístics inexistents —tots els xiquets i xiquetes catalans, gallecs i bascos són bilingües i el/la que no ho és, només parla castellà—, creant opinió pública amb falsedats, es pretén reduir l'autonomia de les comunitats autònomes, apostant per la uniformitat i pel dirigisme ideològic. L'Estat central decideix sobre el 75% dels continguts curriculars, abans ja ho feia sobre el 65%.

Centrar-se en les instrumentals, reduir matèries, marcar mínims, etc., tot són estratègies que condueixen a tancar més el currículum entorn de les demandes dels mercats, orientats a la selecció dels millors i a l'obtenció de mà d'obra flexible, barata i fàcilment manipulable, sense formació, ni criteri. La formació de quadres intermedis i directius queda per al que pugui pagar-la (universitats i màsters). El problema d'adquirir sabers rellevants no tenen relació directa només amb el temps usat sinó, sobretot, amb la forma en què els coneixements es presenten i s'estudien, amb la metodologia de treball, tema que ni es menciona tan sols en tot l'avantprojecte. Considerar els ensenyaments artístics, musicals, plàstics i visuals de segona categoria és una aberració de primer ordre, més i tot si tenim en compte que la creativitat és bàsica per a formar "emprenedors", paraula totèmica en tot l'avantprojecte.

Tindre una llengua pròpia és considerat en aquest avantprojecte com un castic. La llengua pròpia queda considerada com a especialitat. Pareix que es vulga fer arribar a les famílies el missatge que aprendre en català, gallec o basc anirà en detriment de les troncales que al final són les matèries de què els avaluaran els agents externs. En l'avantprojecte no deixa clara si la llengua de la Comunitat entra o no en les revàlides. No apostar decididament per la consolidació i l'expansió de totes les llengües de l'Estat indica la curtedat de mires i la concepció tan lesiva que de la cultura i l'educació té aquest govern.

Tornar a considerar la religió catòlica com a assignatura avaluable i cedir al xantatge de la jerarquia eclesialista perquè hi haja una alternativa avaluable, ens retrotrau a temps que tots volem oblidar. La religió, totes les religions, han d'estar fora de l'escola. L'educació ha de ser laica. Aspirar a una educació emancipadora en què cada persona pugui triar i exercir amb llibertat entre totes les ideologies i creences és una de les aspiracions més nobles que es pot plantejar una societat. L'adocrinament ha de rebutjar-se de tota llei i pràctica educativa. Situar la religió com a assignatura específica, en batxillerat, per damunt de la llengua cooficial i literatura, que queda com a assignatura "d'especialitat", és inacceptable. Com ho és també l'eliminació d'Educació per a la ciutadania en primària, l'assignatura d'Ètica cívica en 4t de l'ESO i Ciències

per al món contemporani de les modalitats de batxillerat. Darrere de tot això perviu l'intent adoctrinador catòlic enfront de la pluralitat ideològica i les aportacions de les ciències.

En primària s'elimina l'estructura de cicles i s'organitza l'etapa en cursos. Això suposarà que s'impose una major rigidesa en l'èxit dels objectius, fet que perjudicarà l'alumnat amb més necessitats.

No resulta comprensible que en el món actual l'assignatura de Tecnologia desaparegui del currículum comú de 3r d'ESO, i passe a formar part de les matèries de modalitat (optativa). Igualment ocorre en 4t d'ESO; no s'ofereix en ensenyaments acadèmics, ni en ensenyaments aplicats. En aquestes últimes ix "tecnologies de la informació i la comunicació" sense que se sàpia de ciència certa que s'amaga darrere d'aquest enunciat. La situació continua en batxillerat, on tampoc no hi ha cap referència a l'assignatura de Tecnologia. Aquesta menysvaloració de l'assignatura de tecnologia, que deixa de formar part de la formació bàsica, a més de completament injustificada, és irracional i va en contra del progrés científic-tecnològic.

Un despropòsit encara major suposa eliminar l'Economia com a matèria de modalitat en primer de batxillerat. En ple segle XXI ningú no dubta que l'economia és imprescindible per a entendre el món en què vivim i ha de formar part dels ensenyaments bàsics i comuns. Resulta paradoxal que un govern que pretén dinamitzar el teixit productiu i afavorir els emprenedors, degrade d'aquesta manera la matèria i l'especialitat d'economia.

L'ABSÈNCIA DE DEMOCRÀCIA EN ELS CENTRES ESCOLARS ÉS ESPECIALMENT GREU SI TENIM EN COMPTE QUE LA DEMOCRÀCIA S'APRÉN EN CONTEXTOS EN QUÈ ES VIU LA PARTICIPACIÓ.

Amb la mateixa arbitrarietat es tracta la cultura clàssica, que pateix, des de fa anys, importants retallades d'horaris i de professorat. Una societat que no coneix les arrels difícilment pot progressar en saviesa i formació. Per això la supressió de l'assignatura Cultura clàssica i del Grec com a matèria de modalitat en 1r i 2n de batxillerat, lluny d'augmentar la qualitat del sistema, la redueix considerablement.

I per si amb tot açò no n'hi haguera prou, hi haurà avaluacions estatals, que són les que realment marquen el contingut dels llibres de text i el currículum que caldrà ensenyar, de tal manera que eliminaran l'autonomia dels centres, la llibertat de càtedra i nombroses experiències de renovació i innovació pedagògiques vinculades amb les diferents realitats socials i personals.

Totalment en oblit queda la utopia pedagògica d'avançar cap a una selec-

ció de continguts centrada en les necessitats de l'alumnat, que atenga a la seua diversitat real i que es referisca als diferents àmbits de la realitat que ens afecten: l'àmbit personal, l'àmbit físic, natural i tecnològic, l'àmbit social i l'àmbit lingüístic simbòlic que permet reconstruir els altres, amb l'objectiu de potenciar la formació integral de la persona, desenvolupant les capacitats que li permetran intervenir en el món per a transformar-lo.

4. MENYS PARTICIPACIÓ, MENYS DEMOCRÀCIA

PROFESSIONALITZACIÓ DE LES TASQUES DIRECTIVES

Aquest avantprojecte suposa un atac brutal a la participació i l'organització democràtica dels centres escolars. Disminueix encara més les competències dels consells escolars de centre, que passen a ser òrgans merament consultius sense a penes capacitat decisòria. Els consells escolars ja no aproven els projectes del centre sinó que els avaluen. Totes les competències que perd el consell escolar passen al director/a, que aprova els projectes i les normes, decideix sobre l'admissió d'alumnat, fixa les directrius per a col·laborar amb altres administracions, etc.

Definitivament, el director/a passa de ser el representant de la comunitat educativa a ser el representant de l'Administració, que és la que el tria, el professionalitza, el premia en funció del seu servilisme a les consignes establides. La direcció es converteix en una tasca unipersonal i no col·lectiva, amb un caire de patronal, ja que podrà seleccionar el professorat de la seua plantilla. Una vegada més es trasllada el model de l'empresa a l'educació.

No es pot obviar que les successives lleis educatives han sigut determinants per a destruir un procés democratitzador que mai no va arribar a implantar-se. Si durant algun temps i en alguns centres es va intentar posar en marxa una organització verdaderament democràtica, basada en el compromís del professorat, la participació de les famílies, el protagonisme de l'alumnat i la reivindicació com a constants, al llarg d'aquests últims anys s'han anat posant traves que cada vegada dificulten més les pràctiques democràtiques en l'organització escolar. Queden molt pocs centres en què les tasques directives siguin assumides per persones del claustre de manera col·legiada i rotativa, queden pocs centres en què les cambres de delegades de pares i mares, d'alumnat tinguin una influència real en el funcionament dels centres, queden poques comunitats educatives que, de forma planificada i eficient, plantegen les seues demandes a l'Administració i aconseguisquen respostes positives, mitjançant la reivindicació i la lluita.

Aquesta absència de democràcia en els centres escolars és especialment greu si tenim en compte que la democràcia s'aprén en contextos en què es viu la participació. Difícilment podrem educar en democràcia en contextos jeràrquics i autoritaris, en què no es

dóna la participació democràtica. La ciutadania té a veure amb la disposició de les persones a participar de manera individual i col·lectiva en l'administració de les institucions bàsiques que conformen les seues vides i a posar en pràctica el control en l'exercici del poder sobre organitzacions tan diverses com el govern, el lloc de treball, la casa i l'escola.

Professionalitzant les tasques directives, es desvincula la comunitat educativa de l'organització i la gestió del centre, la qual cosa comporta una pèrdua de potencialitats immensa en la planificació educativa i en la resolució de conflictes, alhora que minva la consciència de pertinença a la comunitat educativa, fet que potencia l'individualisme i el repartiment de responsabilitats de manera excloent i exclusiva.

5. PRIVATITZACIÓ I NEGOCI EDUCATIU

Des de la certesa que l'educació pública ha de vertebrar el sistema educatiu per a garantir la cohesió i la convivència, són inacceptables les diferents formes de privatització que s'apunten en l'avantprojecte. No és just, ni recomanable, ni bo per a augmentar la qualitat del sistema que es promoga una "nova gestió" empresarial de centres. És un atac innecessari als docents i a la seua professionalitat que es puga desplaçar forçosament al professorat d'un centre a un altre, d'una etapa a una altra o d'una assignatura a una altra. És pervers que es fomenti la competitivitat entre els centres i la seua especialització (inclús per "tipologia d'alumnat"), establint classificacions segons resultats en rànquings, com si d'una lliga de futbol es tractara, més i tot quan l'Administració educativa hauria de garantir la màxima qualitat en tots els centres, no en uns quants. Tots els centres han de tindre tots els recursos necessaris per a atendre l'alumnat adequadament, en funció de les seues necessitats i no basant-se en una competició, fonamentada en criteris que sempre són arbitraris. El més important no és que algunes famílies puguin triar els millors centres, sinó que tots els centres oferisquen a totes les famílies la màxima qualitat. L'educació és un dret, no una mercaderia.

Incloure-hi com a part del sistema educatiu els "agents privats" que desenvolupen funcions de regulació, finançament o prestació del servei educatiu, no és més que una manera d'establir vies de finançament públic per a empreses privades i afavorir el negoci educatiu, sense tindre en compte que l'educació és un bé social i que la seua rendibilitat no es pot mesurar en termes merament econòmics. Els diners públics han d'anar prioritàriament a l'educació pública, la gestió, la titularitat i el funcionament de la qual han de ser també públics. Continuar augmentant

concerts a centres que segreguen per nivell socioeconòmic, procedència, cultura o ideologia o sexe, perjudica no sols l'educació, sinó tota la societat, que necessita un sistema educatiu integrador al servei de tot l'alumnat.

Aquest avantprojecte amplia més la possibilitat de concertar, de privatitzar més, en suma, el sistema educatiu; es concertarà la nova formació professional bàsica, ja que queda inclosa en l'ensenyament obligatori i es donarà cobertura legal als centres concertats que discriminin l'alumnat quant al sexe, incomplint la recent sentència del Tribunal Suprem.

Aquest avantprojecte suposa un retrocés de més de 30 anys en el sistema educatiu espanyol. Com afirmen els degans i les deganes d'educació de les facultats públiques d'Andalusia, Ceuta i Melilla: "Aquesta conferència considera un atemptat contra els principis fonamentals de l'educació un avantprojecte de llei que es justifica en el preàmbul atenent exclusivament a criteris econòmics, eficientistes i mercantilistes, i oblida que l'educació ha de respondre per damunt de tot en un estat de dret, al més ampli desenvolupament personal de tots els ciutadans i ciutadanes, a l'enfortiment de la seua autonomia i llibertat, i a l'increment de la cohesió social".

Tot aquest avantprojecte està farcit de receptes caduques que no han donat els resultats esperats en aquells països on s'han aplicat i que la comunitat científica internacional rebutja de ple.

Davant de la magnitud de l'atac a l'educació que suposa aquest avantprojecte tan sols és possible la crítica continuada i raonada, la protesta i la mobilització. Sumar forces i pactar aliances estratègiques és una tasca necessària. Si amb açò no n'hi haguera prou, hauríem de buscar la manera de resistir-nos a la seua aplicació, de rebel·lar-nos, de no deixar que els centres escolars es convertisquen en fàbriques amb major o menor producció d'unitats destinades al món laboral, en què qualsevol índex d'humanitat desaparega, inserits en una mecànica perversa de competitivitat i superació d'exàmens, per satisfer les necessitats d'un mercat que no ofereix les mínimes garanties d'un treball digne que contribuísca a la realització dels éssers humans en el context que els ha tocat viure.

